

Prof.Dr. Hasan Olalı Turizm Sempozyumu

GİRİŞ

Dünyada ve özellikle de Batı ülkelerinde akademik turizm konusunda yapılan ilk çalışmalar 20. yüzyıl başına kadar gitmektedir. Turizm eğitiminin ise İkinci Dünya Savaşı döneminden itibaren ilgi görmeye başladığını söylemek mümkündür. Almanya, Avusturya ve İsviçre gibi ülkelerin öncülüğünde oluşan Alman ekolü başı çekmiştir (Kozak ve Kozak 2017). Bu gelişmelere paralel ama dönem olarak farklılık gösteren Türkiye’de ise turizm sektörünün, esas itibariyle 1980’li yıllardan sonra, hızlı bir gelişme gösterdiği görülmektedir. Akademik düzeydeki turizm eğitimi ve araştırmalarının geçmişi 1950’li yıllara kadar gitmektedir (Kozak 2019). Kurulduğu 1923 yılından itibaren çağdaş ülkelerin düzeyine çıkmayı hedef edinen Türkiye Cumhuriyeti ve onun kurucusu Mustafa Kemal Atatürk, 1930’lu yıllardan itibaren kamu yönetiminde önemli değişiklikler yapmıştır. Ülkenin tanıtım çalışmalarına destek vermek üzere kamu kurumu niteliğinde kurulan *Türkiye Seyyahin Cemiyeti*, 1923 yılından itibaren önemli çalışmalara imza atmıştır. 1940’lı yıllarda birtakım münferit yazarların ve araştırmacıların öncülüğünde turizm literatürüne birtakım çalışmalar eklenmeye başlanmıştır.

Türkiye’nin NATO üyeliği ve dönemin iktidarı Demokrat Parti’nin Amerika Birleşik Devletleri ile kurduğu yakın ilişkiler sonrasında 1950 yılından itibaren turizm yatırımları artmaya başlamıştır. Türkiye’de turizm sektörüne yönelik ilk yatırımlar 1950’li yıllarda, ülkenin Batılı ülkeler ile girdiği ilişkiler sonrasında başlamıştır. Turizm sektörüne yönelik ilk teşvikler verilmiş ve Turizm Bankası gibi kurumlar bu dönemde kurulmuştur. Bu dönemin kayda değer çalışmalarından biri, Hilton Otel zincirinin Amerika Birleşik Devletleri dışındaki ilk otelinin 1954 yılında İstanbul’da faaliyete geçmesidir.

Bütün bu çalışmalar ülkede turizm sektörüne yönelik ilginin artmasına, kamu yönetiminin de birtakım girişimlere girmesine yol açmıştır. Turizm, ilk kez 1957 yılında *Basın, Yayın ve Turizm Bakanlığı* adı altında bakanlık düzeyinde temsil edilmeye başlanmıştır. Yeni kurulan otel işletmelerinin işgücü ihtiyacını karşılamak üzere bazı girişimler ilk kez bu yıllarda ortaya çıkmıştır. Otel işletmeciliği yapan ailelerin çocuklarının altı aylık sürelerle İsviçre’ye mesleki eğitim ve lisansüstü çalışmalar yapmak için Fransa’ya öğrenci olarak gönderilmesi bu girişimler arasında yer almaktadır. Bu özel sayının öznesini oluşturan Prof. Dr. Hasan Olalı da işte bu dönemde Fransa’ya lisansüstü turizm çalışmaları yapmak üzere gönderilenlerden birisidir.

HASAN OLALI KİMDİR?¹

Hasan Olalı, günümüzde Yunanistan sınırları içerisinde kalan Drama’da 1923 yılında doğar. Doğumunu izleyen aylarda Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluş senedi olan Lozan Antlaşması’nda yer alan Türkiye ve Yunanistan arasında halkların değişimini öngören Lozan Mübadelesi ile Türkiye’ye mübadil olarak gelir. Altı çocuklu bir ailenin çocuğu olan Olalı eğitimini Akhisar ve İstanbul’da tamamlar. Liseyi Kabataş Lisesi’nde parasız yatılı olarak okur. Üniversite öğrenimini İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi’nde tamamlar. Olalı, İktisat Fakültesi’nden mezun olmasının ardından İzmir’de bir lisede öğretmenliğe başlar (1945). Bu arada da devlet burslu olarak Fransa’ya gönderilecek öğrenciler için açılan sınavda başarılı bulunur. Olalı, Fransa’da School Hotel De Paris School Jean Drouant’ta lisansüstü çalışmalarını

¹ Hasan Olalı’nın kişisel ve mesleki yaşamı konusunda daha fazla bilgi için bkz. Kozak 2019; Korzay 2013; Olalı 2018; Özdemir 2000.

tamamlandıktan sonra ülkeye döner ve görevli olduğu turizm derslerine girmeye devam eder.

Daha sonra akademik yaşamına başlar. Olalı, 1961 yılında İzmir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'nde "Türkiye'nin Ekonomik Kalkınmasında Turizmin Rolü" adlı tezi ile doktor unvanına hak kazanır. Aynı kurumda 1963 yılında Doçent, 1969 yılında ise Profesör olur. Olalı, 1968 yılında Ege Üniversitesi bünyesinde Turizm İşletmeciliği Bölümü'nün açılmasına öncülük eder. Burası turizm sektörüne üniversite düzeyinde eleman yetiştirmeyi amaçlayan Türkiye'deki ilk bölüm olma özelliğine sahiptir. Ege Üniversitesi bünyesinde 1972 yılında Turizm İşletmeciliği alanında yüksek lisans ve doktora çalışmalarını başlatır. Olalı'nın kitaplarının konuları geniş bir yelpazede yer almakla birlikte, daha çok ekonomi, finansman, pazarlama ve turizm politikası ve planlaması ile ilgili konulardan oluşmaktadır. Olalı'nın toplam olarak 70 dolayında yayımlanmış kitabı bulunmaktadır. Olalı, Türkiye'de 1960-1990 yılları arasını kapsayan dönemde ülkede turizm literatürünün gelişimine ve yönlmesine birinci elden ve en fazla katkıda bulunmuş akademisyen, yazar, yönetici ve tez danışmanıdır.

PROF.DR. HASAN OLALI TURİZM SEMPOZYUMU

Türk turizm akademisyenleri olarak kendisine olan saygıyı göstermek amacıyla Hasan Olalı adına bir sempozyumun düzenlenmesi fikri, aslında uzun zamandır gündemde olan bir konuydu. Hatta kendisi hayatta iken böyle bir organizasyonun düzenlenmesinin daha da anlamlı olacağı üzerinde duruluyordu. Ancak yürütülen diğer faaliyetlerin yükü nedeniyle bu sempozyum fikri ötelenmek durumunda kaldı. Nihayet 2017 yılında alınan bir kararla Prof. Dr. Hasan Olalı Turizm Sempozyumu'nun düzenlenmesine karar verildi. Duyurusu yaklaşık bir yıl öncesinden başlayan sempozyum, *Anatolia Turizm Akademisi ile Dokuz Eylül Üniversitesi Reha Midilli Foça Turizm Fakültesi* iş birliğiyle 18-21 Ekim 2018 tarihleri arasında Foça'da gerçekleştirildi.

Sempozyumun amacı, 1960'lı yıllardan itibaren Türkiye'de turizm eğitimi, turizm araştırmaları ve turizm literatürünün gelişimi ile ilgili çalışmalara yer vermek, elde edilen bulguları tartışmak

ve geleceğe yönelik birtakım kararların alınmasına katkıda bulunacak çıktılara erişmek olarak belirlendi. Sempozyumun alanına giren konularda yapılacak çalışmalarda bibliyometri, sözlü tarih, literatür incelemesi, atıf analizi, içerik inceleme vb. tekniklerin kullanılarak hazırlanan toplam 24 bildiriye yer verildi. Sempozyum öncesi sadece bildiri özetlerinin kabulü yapıldı. Sempozyum bitiminde ise seçilen bildirilerin tam metinleri istenmiş olup, toplamda gelen 11 bildirinin *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*'nin bu özel sayısında yer alması uygun görüldü.

ÖZEL SAYI VE İÇERİĞİ

Özel sayıda yer alan makalelerin içeriği, büyük oranda bibliyometrik araştırmalar üzerinedir. Buna ek olarak, sektör-akademi iş birliği, işyerinde eğitim, bazı dergi ve kurumların tarihsel gelişimi, kadın akademisyenler ve müfredat programlarının incelenmesi gibi konular üzerine de makaleler yer almaktadır. Toplam 11 kurumdan 21 turizm araştırmacısının katkıda bulunduğu bu özel sayıda 11 makale yer almaktadır. Katkıda bulunan kurumlar, temsil eden yazar sayısına göre sırasıyla, Anadolu Üniversitesi (7), Adnan Menderes Üniversitesi (3), Dokuz Eylül Üniversitesi (2), Hacı Bayram Veli Üniversitesi (2), Afyon Kocatepe Üniversitesi (1), Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (1), Kocaeli Üniversitesi (1), Kültür ve Turizm Bakanlığı (1), Nevşehir Hacıbekttaş Veli Üniversitesi (1) ve Yozgat Bozok Üniversitesi (1) şeklindedir. Ortak yazarlık bakımından ise iki adedi tek yazarlı, yedi adedi iki yazarlı ve iki adedi de üç yazarlıdır.

İlk makalede, Dönüş Çiçek ve Ebru Zencir, Hasan Olalı tarafından kaleme alınan toplam 12 adet kitaba günümüze değin yapılan atıf sayısının dökümünü yapmaktadır. Çalışma kapsamında incelenen söz konusu kitaplara toplam 1029 atıf yapıldığı görülmektedir. En çok atıf alan eseri *Turizm Politikası ve Planlaması* başlıklı kitabıdır. Kitaplarında kullandığı kaynakların çoğunluğu, Türkçe ve Fransızca eserlerden oluşmaktadır. Daha çok tek yazar tarafından kaleme alınan atıflarda en sık kullanılan alt konular sırasıyla genel turizm, ekonomi, pazarlama ve yönetim alanındadır. Çalışma, turizm alanına önemli kat-

kı sağlayan Olalı'nın, ulusal düzeyde vermiş olduğu eserlerinde başvurduğu kaynakların ortaya konulması, turizm alanının gelişiminde hangi yazar, kurum ve ülkelerden beslendiği ve sonraki dönemlerde turizm çalışmalarının şekillenmesinde oynadığı rolü göstermesi bakımından önemlidir.

Son yıllarda, dünyada turizm alanında yürütülen çalışmalarda bibliyometrik çalışmaların izine daha da fazla rastlanmaktadır (Benckendorff ve Zehrer 2013; García-Lillo, Úbeda-García ve Marco-Lajara 2016; Hall 2011; Jogaratnam, Chon, McCleary, Mena ve Yoo 2005; McKercher 2008; Racherla ve Hu 2010). Benzer şekilde, sempozyum kapsamında da en çok ilgi gören konunun bibliyometri olduğu görülmektedir. Doğal olarak, izleyen beş makale bibliyometrik çalışma niteliğindedir. Dilek Acar ve Esra Gül Yılmaz iş birliğiyle hazırlanan bu gruptaki ilk çalışmada, Türkiye'nin uluslararası turizm araştırmalarındaki yeri, SSCI kapsamında yer alan Türkiye adresli makaleler aracılığı ile incelenmektedir. Bu çerçevede 1989-2018 yılları arasında yayınlanmış olan 330 makale tespit edilmekte, ilişkisel ve değerlendirici genel bibliyometrik parametrelerle analiz edilmektedir. Araştırmanın önemli sonuçları arasında, 330 makalenin yaklaşık yarısının Türkiye adresli iki kurum ve 10 araştırmacı tarafından üretildiği, üçte ikisinin sadece Türkiye adresli kurumlardaki araştırmacıların yer aldığı, bununla birlikte uluslararası iş birliğinin de önemli olduğu görülmektedir.

Majd Tayara ve Çağıl Hale Özel, *Annals of Tourism Research* dergisinde yayımlanan postmodern dönemde turizm konulu makalelerin bibliyometrik özelliklerini incelemektedir. Derginin 1995-2018 yılları arasındaki 24 yıllık dönemde yayımlanmış olan ve postmodernizm-turizm ilişkisini konu alan toplam 52 adet makale araştırma kapsamına alınmıştır. Yapılan bibliyometrik inceleme sonucunda, ilgili konuda yayımlanan makalelerin 2010 ve 2011 yıllarında yoğunlaştığı, makalelerin çoğunun bireysel olarak kaleme alındığı, makalelerin yazımında görece yüksek sayıda esere atıfta bulunulduğu belirlenmiştir. İncelenen makalelere yapılan atıfların dergilere dağılımı, Bradford Yasası'na; yazar verimliliği ise

Lotka Yasası'na uymamaktadır. Araştırmadan elde edilen sonuçların, post-modernizm ve turizm ilişkisini ele alan alanyazının nasıl bir gelişim gösterdiğinin derinlemesine anlaşılmasında araştırmacılara yol göstermesi beklenmektedir.

Sibel Canik ve Ebru Güneren Özdemir, 1988–2017 yılları arasında Türkiye'de hazırlanan sağlık turizmi konulu lisansüstü tezlerin dört dönem altında bibliyometrik analizini yapmaktadır. Araştırma, tez türüne, cinsiyet, erişime açık olup olmama ve üniversite gibi farklı değişkenlere göre dağılımı ele almaktadır. Yüksek lisans tezlerinin oranının doktora tezlerine göre yüksek, son yıllardaki kadın yazar oranının erkek yazar oranına göre yüksek, tezlerin büyük oranda erişime açık olduğu ve sağlık konulu tezlerin en fazla sırasıyla Dokuz Eylül Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi ve Afyon Kocatepe Üniversitesi arasında paylaşıldığı görülmektedir. Benzer bir başka bibliyometrik çalışma da Ülker Çolakoğlu, H. Erhan Altun ve Berkant Kıykaç tarafından yürütülmüştür. Medikal turizm konulu 31 adet lisansüstü tezinin incelendiği bu çalışmada, tezlerin özet kurgusu, lisansüstü düzeyi, araştırma tasarımı, enstitü adı, danışman unvanı, yılı ve bölgesi, sayfa sayısı ve örneklem sayısı gibi değişkenler kullanılmıştır.

Kadın akademisyenler konusu, son yıllarda diğer alanlarda olduğu kadar Türkiye'de de giderek üzerinde durulmaya başlanan araştırma konuları arasında gelmektedir. Bu kapsamda akademisyen kadınların farklı açılardan özellikleri incelenmektedir (Özbilgin ve Healy 2004; Özkanlı ve White 2008; Ergöl, Koç, Eroğlu ve Taşkın 2012). Hatice Güçlü Nergiz tarafından kaleme alınan bu çalışmanın amacı, Türkiye'de turizm alanında çalışmalarda bulunan kadın akademisyenlerin mevcut durumunun saptanmasıdır. Farklı akademik pozisyonlardaki kadın akademisyenler, unvan, görev yaptıkları üniversitenin niteliği ve anahtar kelime gibi değişkenler açısından değerlendirilmektedir. Çalışmada, Mart 2019 tarihi itibarıyla akademik.yok.gov.tr internet adresinde kayıtlı toplam 1210 öğretim elemanı içinde 486 kadın akademisyenin turizm alanında görev yaptığı belirtilmektedir.

Bekir Eşitti tarafından kaleme alınan makalede, turizm akademisyenlerinin işbaşı eğitim uygu-

lamaları ile ilgili beklentileri ve alguları belirlenmeye çalışılmaktadır. Bu doğrultuda, üniversitelerde görev yapan 17 turizm akademisyeni ile görüşmeler yapılmıştır. Akademisyenler, işbaşı eğitimin uygulanması konusunda üniversiteler ve sektör kaynaklı eksikliklerin olduğu, sektör-akademi iş birliğiyle üniversitelerde yeniden yapılandırılan ders müfredatında işbaşı eğitim uygulamasına yönelik gerekli değişikliklerin gerçekleştirilmesi konusunda önerilerde bulunmaktadırlar. Sektörde bulunan potansiyel işletmeleri belirlemek ve en uygun nitelikte işletme-öğrenci eşleştirmesini gerçekleştirmenin oldukça önemli olduğu ifade edilmektedir. Ayrıca, akademisyenler, öğrenci gönderilen işletmeler ile ilişkileri yönetmek için uzman personel konusundaki eksikliğe de dikkat çekmektedirler. Sonuç olarak, akademisyenler, işbaşı eğitim uygulamasını öğrencilere gerçek anlamda sektörü tanıtan ve katma değer oluşturan bir uygulama olduğu konusuna vurgu yapmaktadırlar.

Turizm eğitimi konusundaki diğer bir çalışma, Azize Hassan ve Feriyal Farhadi tarafından kaleme alınmaktadır. 2009 yılında kapatılan mesleki ve teknik eğitim fakültelerinden mezun olan öğrenciler ile sonrasında ortaya çıkan yeni yapılanmada mezun olan ve öğretmen olan turizm fakülteleri mezunu olan öğretmenlerin mesleki öz-yeterlik inançlarının düzeyleri araştırılmaktadır. Kullanılan üç boyutlu öğretmen öz-yeterlik ölçeği sonucunda, her iki grubun mesleki öz-yeterlik inanç düzeylerinin oldukça yeterli olduğu ve demografik değişkenlere göre mesleki öz-yeterlik inançlarında anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı vurgulanmaktadır. Elde edilen bulgular ışığında, turizm eğitimi programlarında mesleki öz-yeterlik konusuna da önem verilmesi gerektiği söylenebilir.

Diğer taraftan, ulusal düzeyde turizm tarihinin anlaşılması da önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Bu özel sayı kapsamında, Türkiye’de geçmişte faaliyete başlayıp sonlandırılmış olan bazı kurum ya da oluşumlara da yer verilmektedir. Bunlardan birincisi, Erol Evcin tarafından kaleme alınan Basın-Yayın ve Turizm Bakanlığı döneminde (1957-1963) yapılan tanıtım ve propaganda faaliyetleridir. Türkiye’nin tarihî ve tabii değerlerinin

ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımı, olumlu bir ülke imajı uyandırılması bu Bakanlık tarafından temel bir hedef olarak benimsenmiştir. Bununla birlikte ülkenin içinde bulunduğu siyasi, idari, iktisadi ve sosyal sorunlar, turizm altyapısının yeterli olmaması ve Batılı ülkelerin olumsuz yönde seyreden Türkiye algısı turizmin bütün alanlarını olduğu gibi tanıtma ve propaganda faaliyetlerini de olumsuz yönde etkilemiştir.

Kurumsal analizi içeren diğer bir makalede, Çağdaş Aydın ve Ceren Aydın, 1957-1987 yılları arasında 30 yıl aralıksız faaliyet gösteren *Turizm Mecmuası* isimli dergiyi incelemektedirler. Derginin kuruluş yılı ile turizm ile ilgili Bakanlığın faaliyete başladığı yılın örtüştüğü dile getirilmektedir. Bakanlığın misyonu arasında olduğu gibi, bu derginin yayın amacı da sahip olunan güzellikleri okuyuculara aktararak Türkiye’yi bir çekim noktası haline getirmek ve turizm hareketini topluma yaymak olarak belirlenmiştir. İçerik olarak incelendiğinde, dergide dönemin turizmini etkileyecek olayların gündeme getirildiği, siyasi, askeri, ekonomik ve doğal afetler gibi birbirinden farklı tüm unsurların turizm açısından değerlendirildiği görülmektedir.

Akademik anlamda geçmişi neredeyse bir asrı bulan turizm, henüz işletme ya da iktisat alanlarının etkisinden arındırılmamış, isim ve müfredat bakımından kendine has özgünlüğünü henüz gösterememiştir. Bu nedenle, bölüm ismi olarak Turizm İşletmeciliği eğilimi artarak devam etmektedir. Dünyada rekreasyon alanının bir alt dalı olarak görülen turizm, Türkiye’de tersi durumdan ele alınarak ana alan olarak, rekreasyon da yakın geçmişte kurulan turizm fakültelerinin bir alt bölümü olarak işlem görmeye başlamıştır. Bunun yanı sıra, spor bilimleri fakülteleri bünyesinde oldukça fazla yer alan rekreasyon bölümlerinin varlığı da bilinmektedir. Son çalışmada ise, halen kimlik bunalımından kurtulabilme şansını yakalayamayan turizm işletmeciliği ve rekreasyon yönetimi bölümlerinin müfredatları incelenmektedir. Özkan Tütüncü, Yılmaz Akgündüz ve Cem Yeşilyurt tarafından ele alınan makalede, her iki bölüm müfredat içeriklerinin birbirine büyük oranda benzediği yönünde ip uçlarının bulunduğu görülmektedir.

SON SÖZ

Özetle, dünyada olduğu kadar, Türkiye’de de üniversite düzeyinde turizm eğitimi ve araştırmaları 1960’lı yıllar ile birlikte gündeme gelmiş ve öncelikle de diğer alanlarda görev yapan akademisyenlerin katkısıyla çocukluk ve gençlik yıllarını yaşamıştır. Dünyada iktisat kökenli turizm akademisyenlerinin yoğun etkisi altında büyüyen turizm araştırmaları ve eğitimi, Türkiye’de de benzer bir gelişme göstermiştir. İşte Prof. Dr. Hasan Olalı da iktisat alanından giriş yaparak turizm kavramını akademiyle tanıştıran bir isim olması nedeniyle önem arz etmektedir. 1990’lı yıllarla birlikte, turizm kökenli araştırmacı ve akademisyen sayısının artmasıyla birlikte, farklı konular da araştırma kapsamına alınmıştır.

Yeni yüzyıla atılan adım ile birlikte, turizm kapsamında araştırılan konu, sayı ve çeşit olarak maksimum düzeye ulaşmış, diğer alanlarla başa-baş yürümeye başlamıştır. Aradan geçen 60 yıllık dönemde turizm, olgunluk devresini tamamlayarak hem eğitim ve yürütülen araştırma kalitesiyle hem de yetiştirdiği araştırmacı ve eğitimcilerin özelliğiyle tek başına ayakta durabilecek olgun bir birey olmayı başarmış durumdadır. 30 yıldır yaşamını sürdüren Anatolia oluşumu ve bu sayıda yer alan makalelerin içerik bakımından zenginliği de bu iddianın doğruluğuna işaret etmekte ve Türkiye’nin dünyaya ne derece entegre olduğunu da başarılı bir şekilde göstermektedir. Yararlı olması dileğiyle!...

KAYNAKÇA

- Benckendorff, P. ve Zehrer, A. (2013). A Network Analysis Of Tourism Research, *Annals of Tourism Research*, 43: 121–149.
- Ergöl, Ş., Koç, G., Eroğlu, K. ve Taşkın, L. (2012). Türkiye’de Kadın Araştırma Görevlilerinin Ev ve İş Yaşamlarında Karşılaştıkları Güçlükler, *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*. 2 (1): 43-49.

- García-Lillo, F., Úbeda-García, M. ve Marco-Lajara, B. (2016). The Intellectual Structure of Research in Hospitality Management: A Literature Review Using Bibliometric Methods of the Journal *International Journal of Hospitality Management*, *International Journal of Hospitality Management*, 52: 121–130.
- Hall, C. M. (2011). Publish and Perish? Bibliometric Analysis, Journal Ranking and the Assessment of Research Quality in Tourism, *Tourism Management*, 32 (1): 16–27.
- Jogaratanam, G., Chon, K., McCleary, K., Mena, M. ve Yoo, J. (2005). An Analysis of Institutional Contributors to Three Major Academic Tourism Journals: 1992–2001, *Tourism Management*, 26 (5): 641–648.
- Korzay, M. (2013). Hasan Olalı: Eğiticilerin Eğitmeni, *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 24 (2): 276/281.
- Kozak, M. ve Kozak, N. (2017). Institutionalisation of Tourism Research and Education: From the Early 1900s to 2000s, *Journal of Tourism History*, 8 (3): 275-299.
- Kozak, N. (2019). Hasan Olalı: Pioneer of Tourism Education And Research in Turkey, *Anatolia: An International Journal of Tourism and Hospitality Research*, 30 (4): 1-6.
- Kozak, N. (2000). Hasan Olalı: Kısa Yaşam Öyküsü ve Tespit Edilebilen Eserleri ile Yönettiği Tezlerin Bibliyografyası Üzerine Bazı Gözlemler, *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 11 (Eylül-Aralık): 9-21.
- McKercher, B. (2008). A Citation Analysis of Tourism Scholars, *Tourism Management*, 29 (6): 1226–1232.
- Olalı, H. (2018). Hasan Olalı (Görüşen: Ece Doğanatan). İçinde: N. Kozak (Editör), *Türkiye Turizmi Sözlü Tarih Araştırması Görüşme Metinleri, Cilt-5: Turizm ve Otelcilik Eğitim Kurumları*. (ss. 25-41). İstanbul: Yıkılmazlar Basım Yayın.
- Özbilgin, M. ve Healy, G. (2004). The Gendered Nature of Career Development of University Professors: The Case of Turkey, *Journal of Vocational Behavior*, 64 (2): 358-371.
- Özdemir, M. (2000). Türk Turizminin Duayeni Hasan Olalı, *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 11 (1): 6-8.
- Özkanlı, Ö. ve White, K. (2008). Leadership and Strategic Choices: Female Professors in Australia and Turkey, *Journal of Higher Education Policy and Management*, 30 (1): 53-63.
- Racherla, P. ve Hu, C. (2010). A Social Network Perspective Of Tourism Research Collaborations, *Annals of Tourism Research*, 37 (4): 1012–1034.

Metin KOZAK
Dokuz Eylül Üniversitesi

Nazmi KOZAK
Anadolu Üniversitesi